

Västeråsläkare kritiska till revisionsrapport om övertid

En del läkare på Centrallasaret i Västerås går så mycket jour att det äventyrar den medicinska säkerheten. Det hävdas i en revisionsrapport. Men såväl läkarföreningen som sjukhusdirektören tillbakavisar detta och är kritiska till rapportens resultat.

Många läkare överskrider gränsen för hur mycket man får arbeta på ett år, påstår Komrev AB, som på uppdrag av Västmanlands läns landstings revisorer gjort en studie kring omfattningen av läkarnas jourarbete och ersättningar. En förklaring till detta är vissa läkares stora vilja och möjligheter att ta på sig höga jourbördor, hävdar revisorerna.

– Det är en förolämpning mot läkarkåren, tycker Stig Reinholdsson, ordförande i Västmanlands läkarförening och påpekar att det faktiskt är landstinget som avgör hur många jourlinjer som ska finnas.

– Det är svårt att förstå vart man vill komma i rapporten. Känslan är definitivt inte att det handlar om omsorg om läkarnas arbetsmiljö utan att det är landstingets ekonomi som är det viktiga, säger han.

Rapporten om läkarna i Västerås har blivit omskriven i massmedia. Tyvärr har uppgifterna läkarnas övertid blivit kraftigt överdrivna och felaktiga, åtminstone i arbetsgivarparten Landstingförbundets

tidning Landstingsvärlden, vilket läkarna uppfattar som ett orättvist påhopp.

Revisionsrapporten presenterar de 15 läkare som arbetat mest under 1998. Av dessa är det ändå bara 7 som överstiger 280 timmar, vilket är den lokala överenskommelsen om faktisk arbetad övertid. Den som arbetat mest hade 667 timmars övertid, enligt revisorerna. De övriga 6 hade mellan 473 och 301 timmar.

Förutom att det verkar som om revisorerna inte känt till att gränsen för läkares övertid är 280 och inte 200 timmar i Västmanland är såväl sjukhusledningen som läkarföreningen tveksamma till hur revisorerna har räknat fram övertiden.

– Jag tror att de inte riktigt har klarat ut faktorerna att multiplicera arbetad tid med 1,5 och 2,0, kommenterar sjukhusdirektören på Centrallasaret i Västerås, Lennart Reithner.

Han menar att det finns några enstaka fall av doktorer som överstiger den överenskomna gränsen om 280 timmar per år.

Individerna är okända

Både Lennart Reithner och Stig Reinholdsson tycker att det är svårt att bemöta rapportens uppgifter.

– Det går inte att säga något om övertiden innan man vet vilka individer det gäller, konstaterar Stig Reinholdsson.

Sannolikt arbetar nog flera av de läkare som har mycket jourtid på kirurgkliniken, eftersom det är en jourtung

klirik och det råder brist på specialistläkare där.

Idag förekommer schemalagd arbetstid fram till kl 21 på medicinkliniken på Centrallasaret. Revisorerna tycker att detta borde prövas på fler kliniker, som ett sätt att hindra att enstaka läkare jourar för mycket.

Såväl Lennart Reithner som Stig Reinholdsson är kirurger själva och har varit med om försök att schemalägga jourer och att ta bort jourlinjer för att spara.

– Visst skulle det på ett sätt vara bra ur arbetsmiljösynpunkt om man kunde schemalägga jourerna. Nu går det inte eftersom vi inte har tillräckligt många läkare, säger Lennart Reithner.

– Dessutom skulle det bli oflexibelt för läkarna. Det är många som vill kunna arbeta mycket i perioder för att sedan vara lediga länge. Personligen tycker jag inte att det är fel med 60 timmars arbetsvecka ibland om man tar helt ledigt andra veckor, konstaterar han.

Regeln på sjukhuset är att läkarna solidariskt delar på jourarbetet, men att man också tar sociala hänsyn. Det innebär att vissa tar fler jourer än andra.

– Vi har inga bekymmer med att få folk att gå jourer. Och sett över tiden har det också blivit bättre. Den som går jour hela natten går till exempel alltid hem morgonen efter, säger Lennart Reithner.

Revisorerna tycker också att löneredovisningssystem och intern kontroll av arbetad jour behöver förbättras.

Anna Filipsson

Lättare för läkarstudenter att jobba enligt nytt förslag

Förslaget att landstingen själva får avgöra om medicinstudenter ska kunna vikariera är mycket positivt, tycker MSF, Medicine studerandes förening.

– Både landstingen och studenterna kan planera längre i förväg. Förut måste man ju först med alla medel leta efter legitimerade eller examinerade läkare, konstaterar Jonas Andersson, ordförande i MSF.

Under de tre första kvartalen förra året vikarierade drygt 500 studenter som gått ut läkarutbildningens termin 9 och 10. Det var en markant ökning jämfört med året innan. För varje vikariat måste då landstingen söka dispens hos Socialstyrelsen.

Nu vill Socialstyrelsen ändra på det-

ta och låta landstingen själva ge dispens, följa upp hur det gick och i efterhand rapportera till Socialstyrelsen. Dessa regler gällde fram till 1993.

Socialstyrelsen konstaterar att vikarierna förra sommaren fungerade bra och att det inte kommit in några anmälningar vad gäller dem.

– Jag har bara hört positiva synpunkter från dem som har varit ute och vikarierat. De har blivit väl bemötta och lärt sig mycket, säger Jonas Andersson.

– Att erbjuda vikariat är ett bra sätt för sjukhusen att knyta kontakter inför AT, de får en chans att visa vad de kan erbjuda.

Tidigare har det mest varit mindre sjukhus som anställt medicinstudenter

som vikarier, men nu vaknar intresset även hos de större sjukhusen och på universitetsorterna, tror MSF.

– Intresset för att vikariera är mycket stort bland studenterna så det blir säkert fler som kommer att göra det i år, kanske 600 av de potentiella 900 studenter som finns, säger Jonas Andersson.

Vikariaten för medicine studerande förekommer på alla typer av kliniker, men bara inom slutenvården. Kravet är att studenten ska ha klarat av för tjänsten relevanta kurser. I primärvården förekommer dock inte att medicine studerande vikarierar, eftersom kravet där är att läkarutbildningens samtliga kurser ska vara avklarade.

Anna Filipsson